ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

สุพัตรา โคตรทิพย์ [1*] อรุณเกียรติ จันทร์ส่งแสง [2] เริงวิชญ์ นิลโคตร [3]

รับบทความ: 8 กันยายน 2568 แก้ไขบทความ: 28 กันยายน 2568 ตอบรับบทความ: 30 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 327 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้ขนาดของสถานศึกษา เป็นชั้นของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ และด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยร่วมกันทำนายได้ ร้อยละ 60.10 โดยมี สมการพยากรณ์ ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 1.015 + 0.415X_3 + 0.213X_4 + 0.186X_1$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = 0.511Z_3 + 0.220Z_4 + 0.217Z_1$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการ ยุคดิจิทัล

[1] นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

[2-3] อาจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* อีเมล: supattrakhotthip@gmail.com

Effective Leadership of Administrators in the Digital Age Affecting the Academic Administration of Schools Under Rayong Primary Educational Service Area Office 1

Supattra Khotthip[1*]
Arungiat Chansongsaeng[2]
Reongwit Nilkote[3]

Abstract

The purposes of this quantitative research were to: 1) examine the level of effective leadership of school administrators; 2) examine the level of academic administration in schools in the digital era; 3) investigate the relationship between effective leadership of school administrators and academic administration in schools in the digital era; and 4) develop a predictive equation for the effective leadership of school administrators influencing academic administration in schools in the digital era. The sample consisted of 327 teachers under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 during the 2024 academic year. The participants were selected using proportionate stratified random sampling, with school size serving as the stratification criterion. The research instrument was a questionnaire. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The results revealed that: 1) the overall level of effective leadership of school administrators was high; 2) the overall level of academic administration in schools in the digital era was at the highest level; 3) effective leadership of school administrators was positively and highly correlated with academic administration in schools in the digital era, with statistical significance at the .05 level; and 4) the effective leadership of school administrators in the dimensions of responsibility, decision-making, and vision significantly predicted academic administration in schools in the digital era at the .05 level. These three dimensions jointly accounted for 60.10% of the variance in academic administration. The predictive equation in raw-score form was $\hat{Y} = 1.015 + 0.415X_3 + 0.213X_4 + 0.186X_1$, while the standardized-score predictive equation was $\hat{Z}_\gamma = 0.511Z_3 + 0.220Z_4 + 0.217Z_1$.

Keywords: Effective Leadership, Academic Administration, Digital Era

[1] Graduate student at Master of Educational Administration program, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University
[2-3] Lecturer Dr. Department of Educational Administration, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University
*E-mail: Email: supattrakhotthip@gmail.com

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพและความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, ก) การก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน (Disruptive Technology) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและชีวิตประจำวัน รวมทั้งการเรียนการสอนและการบริหารจัดการต่าง ๆ เยาวชนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้ประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศ ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาทักษะและความรู้ด้านนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัล (Digital Disruption) ส่งผลต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้สถานศึกษาต้องปรับตัวเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียนรายบุคคล และนำเทคโนโลยี เช่น ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และโลกเสมือนจริง (Metaverse) มาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลทั้งปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) กล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นสิทธิพื้นฐานที่พัฒนาคนไทยทุกวัยให้มีทักษะและคุณลักษณะพร้อมดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น ท่ามกลางความท้าทายศตวรรษที่ 21 ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงประชากรและเทคโนโลยี ระบบการศึกษาต้องปรับปรุงคุณภาพ โอกาส และคุณธรรม เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการศึกษา ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล การตัดสินใจรอบคอบ ความรับผิดชอบสูง และความคิดสร้างสรรค์พร้อมสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์ (2565) ได้กล่าวถึงเป้าหมายการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในทุกมิติของการพัฒนา โดยต้องพัฒนาตนเองให้มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมทางการศึกษา ควรส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย สนับสนุนผู้เรียนให้ใฝ่เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม โดยผู้บริหารควรเพิ่มขีดความสามารถในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมความเท่าเทียมและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในการพัฒนาทั้งระบบการศึกษาและศักยภาพผู้เรียน

การบริหารงานวิชาการเป็นการจัดการและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยรวมถึงการสนับสนุนการวิจัย การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง การปรับปรุงสื่อการเรียนรู้และ

การประสานงานกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีรวี ศรีเทียม และคณะ (2567) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการกิจกรรม ทุกชนิด ทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการบริหารสถานศึกษาเปรียบเหมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานวิชาการที่จะทำให้งานวิชาการเกิดพลวัตอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมและเสมอภาค (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1,2566) จากผลการประเมิน RT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านต่ำกว่าระดับประเทศ ร้อยละ 0.62 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2568; ช่อชะบา ชื่นบาน และคณะ, 2567) และผลการประเมิน NT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกด้าน รวมเฉลี่ย -3.91 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1,2568; นุจรินทร์ สายพิณ และคณะ, 2567) สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบาย พัฒนาครู และผู้เรียน ส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัล และสร้างความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ การศึกษาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จะช่วยยกระดับการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน ช่วยให้สถานศึกษาปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพครู และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายขององค์กร วางแผนและดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จัดสรรและใช้ทรัพยากรให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตลอดจนส่งเสริมการทำงานและการพัฒนาศักยภาพของสมาชิก เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและเกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ โดยภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายและความคาดหวัง การจัดสรรทรัพยากรเชิงกลยุทธ์ การวางแผน ประสานงาน และประเมินผล รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของบุคลากร ซึ่งล้วนเป็นแนวปฏิบัติของผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ทางการศึกษา (Robinson et al., 2008) ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความสามารถของผู้บริหารในการมองเห็นทิศทางและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจน สามารถวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา บริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานและการพัฒนาของครู ตลอดจนสร้างความร่วมมือและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อผลของการบริหาร และปรับแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (พิมพ์วิภา ปรีชาโชติ และคณะ, 2568) ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานวิชาการ

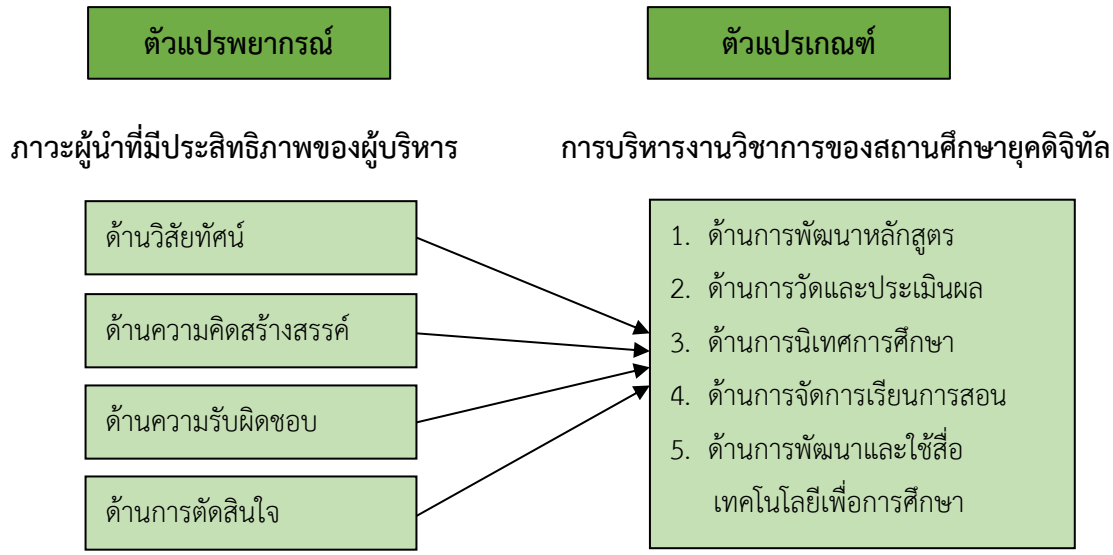
พระสมุห์สมพร อุชุธมฺโม (นิ่มนวล) (2564) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่าเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจะสะท้อนจากงานด้านวิชาการ โดยประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมด้านวิชาการ และการวัดและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิชาการประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดและดำเนินการ และการส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการการบริหารงานวิชาการจึงเป็นการจัดการและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยรวมถึง การสนับสนุนการวิจัย การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง การปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ และการประสานงานกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คุณลักษณะสำคัญของยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ประการ ได้แก่ 1) ความรวดเร็วในการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูล ทำให้ผู้ใช้สามารถรับรู้ข้อมูลและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและติดต่อสื่อสารได้ทุกที่ทุกเวลา และ 3) การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงบุคคลและเครือข่ายต่าง ๆ ส่งเสริมการเข้าถึง การแลกเปลี่ยน และการแบ่งปันข้อมูลและความรู้ได้อย่างกว้างขวาง (สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ และคณะ, 2564) คุณลักษณะดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการ

ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสารสนเทศ การสื่อสาร การจัดการความรู้ และการสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่เหมาะสมต่อการใช้เทคโนโลยี สามารถกำหนดทิศทางและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ทั้งนี้ AlAjmi (2022) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลเชิงบวกต่อการบูรณาการเทคโนโลยีของครู โดยเฉพาะบทบาทด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และการใช้ทรัพยากรดิจิทัลอย่างเหมาะสม ดังนั้น ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาและการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล และพัฒนาเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร และหลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,154 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม

การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและด้านวิจัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ, 2565) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายตัวอย่าง จำนวน 30 คน และได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ถือว่าผ่านเกณฑ์ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ 1) แบบสอบถามภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และ 2) แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืน และระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 327 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)) และอธิบายความสัมพันธ์ด้วยสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร	n = 327		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.27	0.47	มาก	2
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.78	0.54	มาก	4
3. ด้านความรับผิดชอบ	4.39	0.50	มาก	1
4. ด้านการตัดสินใจ	4.25	0.42	มาก	3
รวม	**4.17**	**0.37**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.17, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการตัดสินใจ และด้านความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล	n = 327		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.50	0.47	มาก	4
2. ด้านการวัดและประเมินผล	4.57	0.46	มากที่สุด	3
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.58	0.46	มากที่สุด	2
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.59	0.44	มากที่สุด	1
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.47	0.46	มาก	5
รวม	**4.54**	**0.41**	**มากที่สุด**	

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.54, S.D.= 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดการเรียน

การสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารกับการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X	Y
X_1	1.000					
X_2	0.511*	1.000				
X_3	0.376*	0.395*	1.000			
X_4	0.455*	0.409*	0.524*	1.000		
X	0.764*	0.780*	0.752*	0.757*	1.000	
Y	0.509*	0.434*	0.708*	0.586*	0.728*	1.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับสูง (r_{xy} = 0.728) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพที่ดีจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบ (r_{x3y} = 0.708) มีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจ (r_{x4y} = 0.586) ด้านวิสัยทัศน์ (r_{x1y} = 0.509) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (r_{x2y} = 0.434) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ชี้ว่าภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล (r_{xy} = 0.728, $p < .05$)

วัตถุประสงค์ที่ 4 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปรากฏผล ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตัวแปร	b	S.E.	β	t	p
ค่าคงที่ (constant)	1.015	0.168		6.029*	.000
ด้านความรับผิดชอบ (X_3)	0.415	0.034	0.511	12.183*	.000
ด้านการตัดสินใจ (X_4))	0.213	0.042	0.220	5.045*	.000
ด้านวิสัยทัศน์ (X_1	0.186	0.035	0.217	5.401*	.000
ค่าคงที่ (a) = 1.015					
R = 0.775, R^2 = 0.601, Adjust R^2 = 0.597, $S.E._{est}$ = 0. 25724, F = 162.288*					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 คือ ด้านความรับผิดชอบ (X_3) ด้านการตัดสินใจ (X_4) และด้านวิสัยทัศน์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.775 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.601 ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 60.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.015 + 0.415X_3 + 0.213X_4 + 0.186X_1$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.511Z_3 + 0.220Z_4 + 0.217Z_1$

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการตัดสินใจ และด้านความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ชัดเจน สร้างสรรค์ คิดเชิงรุก พัฒนานโยบายและกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบ เปิดรับข้อเสนอแนะ ใช้ข้อมูลและการตัดสินใจอย่างรอบคอบ พร้อมกำกับและปรับปรุงงานต่อเนื่อง ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวมี บทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับ ศิริพร สิทธิศรี และคณะ (2565) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเลย พบว่า ได้องค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยึดหลักคุณธรรม และด้านความเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งผลการประเมิน โดยอิงเกณฑ์ผู้เชี่ยวชาญของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

และสอดคล้องกับวรปรัชญ์ หลวงโย และคณะ (2564) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะความร่วมมือ ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษามีการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับสังคมและเทคโนโลยี ใช้เกณฑ์ประเมินผลที่ชัดเจนควบคู่กับดิจิทัล พัฒนาผู้เรียนผ่านการนิเทศ การสร้างชุมชน แห่งการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยบูรณาการสื่อและเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ เนตราภา ขวัญเนตร (2567) ศึกษาเรื่องการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานนทบุรี พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และสอดคล้องกับคิงส์มิลล์ (Kingsmill, 2016) ศึกษาเรื่องประสบการณ์ของการเป็นพลเมืองดิจิทัลในหลักสูตรของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า หลักสูตรความเป็นพลเมืองดิจิทัลช่วยส่งเสริมมาตรฐานของพฤติกรรมออนไลน์ในโรงเรียนซึ่งครูและผู้นำโรงเรียนคิดว่าหลักสูตรความเป็นพลเมืองดิจิทัล สามารถนำมาบูรณาการเพื่อพัฒนาบุคลากรและนักเรียนให้มีส่วนร่วมทางสังคมออนไลน์ได้อย่างมีความรับผิดชอบและรัฐบาลต้องเห็นความจำเป็นและให้ความสำคัญกับหลักสูตรความเป็นพลเมืองดิจิทัลในโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนและครอบครัวต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัลให้กับนักเรียน

3. ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบรองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความคิดสร้างสรรค์ ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ นฤดม เอ่งฉ้วน และจิติมา วรรณศรี (2566) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง พบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับ

มัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้วยสมการพยากรณ์ พบว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในงานวิจัย โดยเฉพาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ด้านความรับผิดชอบด้านการตัดสินใจ และด้านวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการวางแผนกำหนดทิศทางและบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล เอื้อต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการการเรียนการสอน พัฒนาครูให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ตลอดจน การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยด้านความรับผิดชอบ (X_3) ด้านการตัดสินใจ (X_4) และด้านวิสัยทัศน์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.775 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.601 ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 60.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถนำมาเขียน สมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 1.015 + 0.415X_3 + 0.213X_4 + 0.186X_1$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.511Z_3 + 0.220Z_4 + 0.217Z_1$ สอดคล้องกับ ศกรณมนทร์ นิลธร และคณะ (2564, หน้า 32) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการของครู สังกัดเทศบาลจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (X_3) จินตนาการ (X_1) และความยืดหยุ่น (X_2) ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการของครู (Y_{tot}) โดยร่วมกันทำนาย ได้ร้อยละ 67.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 1.03 + 0.45X_3 + 0.17X_1 + 0.15X_2$

สรุปและข้อเสนอแนะ

การบริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบ วิสัยทัศน์ และการตัดสินใจ ขณะที่การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ

การศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล โดยภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล และสามารถทำนายได้ร้อยละ 60.10

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความตระหนักในหน้าที่การกำหนดทิศทางและการตัดสินใจที่เหมาะสม พร้อมทั้งประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานวิชาการให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ จึงควรเน้นการพัฒนาทักษะและแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนการสอนและการใช้เทคโนโลยีใหม่ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล

2. จากการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทาง วางแผนกลยุทธ์ พัฒนาครู และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา จึงควรมีนโยบายและแผนเชิงระบบในการจัดหา การพัฒนา การใช้งาน และการบำรุงรักษาสื่อดิจิทัล รวมถึงการพัฒนาศักยภาพครูและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาด้วยการวิจัยแบบผสานวิธี เพื่อให้ได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณที่ชัดเจนและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ลึกซึ้ง อันจะช่วยให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการปฏิบัติมีความรอบด้าน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งควรศึกษาด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร โดยมุ่งเน้นการสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สามารถประยุกต์ใช้ได้จริง และส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล รวมทั้งควรศึกษาปัจจัยเพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล เช่น ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ทัศนคติของครู และสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนภาพรวมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ช่อชะบา ชื่นบาน, ธีรังกูร วรบำรุงกุล, สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร, และ เริงวิชญ์ นิลโคตร. (2567). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 9(8), 558–574.*

ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์. (2565). แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.*วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.), 4*(2), 37–46

นฤดม เอ่งฉ้วน และจิติมา วรรณศรี. (2566). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง. *Journal of Modern Learning Development*, *8*(4), 102–112.

นุจรินทร์ สายพิณ, เริงวิชญ์ นิลโคตร, และ วัยวุฒิ บุญลอย. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในพื้นที่นำร่องนวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยอง. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 11*(10), 274–283.

เนตราภา ขวัญเนตร. (2567). การพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานนทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 10*(1), 236-254.

พระสมุห์สมพร อุชุธมฺโม (นิ่มนวล). (2564). หลักการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา ปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, *9*(3), 67-80.

พิมพ์วิภา ปรีชาโชติ, พิฏา สมบูรณ์, และ เริงวิชญ์ นิลโคตร. (2568). ภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. *วารสารปราชญ์ประชาคม, 3*(6), 95–109.

วรปรัชญ์ หลวงโย, สันติ บูรณะชาติ, โสภา อำนวยรัตน์, และน้ำฝน กันมา. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการและวิจัย สังคมศาสตร์*, *16*(2), 59-72.

วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยด้วยเทคนิค IOC, CVR และ CV. *วารสารรังสิตสารสนเทศ, 20*(1), 169-192.

ศกรณมนทร์ นิลธร, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, และนภาเดช บุญเชิดชู. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการ ของครูสังกัดเทศบาลจังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, *8*(2), 31–48.

ศรีรวี ศรีเทียม, สุรศักดิ์ สุทธสิริ, สังวาร วังแจ่ม และทัศนีย์ บุญมาภิ. (2567). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในยุคดิจิทัลของอำเภอไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 9*(1), 1091-1102.

ศิริพร สิทธิศรี, สุชาติ บางวิเศษ, และสุขุม พรมเมืองคุณ. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดเลย. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, *19*(86), 79-88.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2566). *รายงานการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. https://www.rayong1.go.th/rayong1/index.php/2023-05-18-07-02-7/2023-05-19-02-26-48.

_____. (2568, เมษายน). *รายงานผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567*. https://drive.google.com/file/d/1D-bwwvzajy_FBixrRXBMS0q2Nj3FoXzk/view

_____. (2568, เมษายน). *รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน NT ปีการศึกษา 2567*. https://drive.google.com/file/d/1AlY__4mifMjnnNNf8FlVLMbzJlEY8PN/view

_____. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ, ศิรินทิพย์ กุลจิตรตรี, และ โกวิท จันทะปาละ. (2564). แนวทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรัปชั่น. *Journal of Modern Learning Development*, *5*(3), 245-259.

AlAjmi, M. K. (2022). The impact of digital leadership on teachers' technology integration during the COVID-19 pandemic in Kuwait. *International Journal of Educational Research, 112,* 101928. https://doi.org/10.1016/j.ijer.2022.101928.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.

Kingsmill, T. J. (2016). *The experience of digital citizenship in a secondary school curriculum* (Doctoral dissertation, Australian Catholic University). Australia.

Robinson, V. M. J., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). The impact of leadership on student outcomes: An analysis of the differential effects of leadership types. *Educational Administration Quarterly, 44*(5), 635–674. https://doi.org/10.1177/0013161X08321509.